

Factsheet opkomstbevorderende maatregelen

In deze factsheet:

- Inleiding
- Resultaten
- Wat gaat goed, wat kan beter?
- Advies

Inleiding:

Een keer in de vier jaar vinden in Nederland gemeenteraadsverkiezingen plaats. De laatste gemeenteraadsverkiezingen waren op woensdag 16 maart 2022. De komende gemeenteraadsverkiezingen vinden plaats op 18 maart 2026. Deze factsheet bevat informatie die de diverse actoren- die betrokken zijn bij de verkiezingen- kan helpen bij het behalen van de gemeentelijke doelen inzake opkomstbevordering.

De Rekenkamer Dordrecht kijkt in dit onderzoek naar:

1. de factoren die van invloed zijn op de opkomst;
2. welke opkomst bevorderende maatregelen bij de (gemeenteraads)verkiezingen in Dordrecht (kunnen) worden ingezet.

Het onderzoek geeft inzicht in:

- Waar we nog onbenutte kansen laten;
- Waar we nog invloed kunnen uitoefenen om effectiever te zijn in het behalen van onze doelen inzake opkomstbevordering.

Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen 2022

Bron: Kiesraad

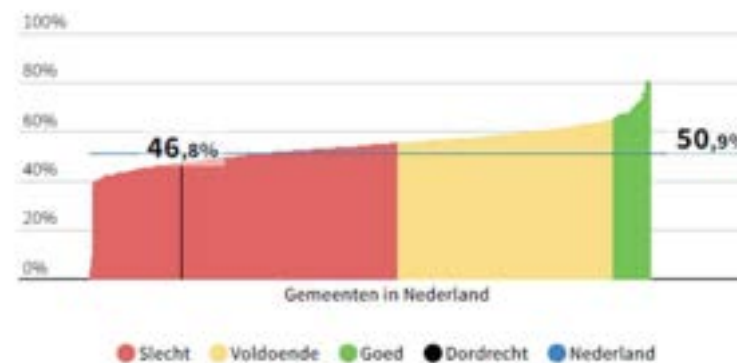
Onderzoek Opkomstbevorderende maatregelen

Vergelijking met Nederland

2022

Gemeentenvergelijking

Resultaten

Welke factoren zien we in de literatuur die van invloed zijn op de opkomst?

- Volgens de literatuur zijn er wel 170 factoren van invloed op de opkomst;
- We hebben ze onderverdeeld in de 5 hoofdthema's. Zie tabel;
- Als we de thema's bekijken, is er dan de intentie om te stemmen bij de stemgerechtigde? En welke reden is er om het (uiteindelijk) niet te doen?;
- Zoals in de tabel hiernaast zichtbaar wordt, is er wel een **stem-intentie** bij de thema's 'Stembureaus en Praktische factoren'.

Interessant is nu om te kijken:

1. Wat stemmers en vooral de **niet –stemmers** uit ons bewonerspanel aangeven als factoren die het meeste invloed hebben op het niet gaan stemmen. Vallen deze in dezelfde thema's?
2. En welke opkomstbevorderende maatregelen er zijn om de stemmers **die wel de intentie hebben, maar uiteindelijk niet gaan stemmen** toch tot stemmen aan te zetten;

Factoren van invloed per thema	Voorbeelden	Is er de intentie om te stemmen?	Reden
Kennis & vertrouwen	• Geen interesse in politiek • Gevoel dat stemmen geen verschil maakt • Door geen enkele partij aangesproken • Versnippering door veelheid aan partijen • Onvoldoende vertrouwen	Nee	Geen motivatie, door gebrek aan interesse, goede keuze en/of keuzestress
Stembureaus	• Aantal • Toegankelijkheid • Openingstijden	Ja	Wel motivatie, maar beperkt in mogelijkheid
Financiën, veiligheid en kwaliteit	• Wetgeving die technische innovatie mogelijk maakt (bijvoorbeeld digitaal stemmen) • Bemensing • Investeren in techniek (software) • Veiligheid en betrouwbaarheid van het verkiezingsproces	Om het überhaupt mogelijk te maken dat er gestemd kan worden is er genoeg geld nodig om de verkiezingen goed te kunnen organiseren, waarbij de veiligheid, haalbaarheid en kwaliteit gewaarborgd is.	n.v.t.
Praktische factoren	• Geen tijd, te druk • Niet weten dat er verkiezingen zijn • Ziek • Vergeten • Slecht weer • Kiespas kwijt	Ja	Intentie-gedragsskloof: hebben wel de intentie, maar doen het door omstandigheden toch niet.
Demografische gegevens	• Ouderen • Jongeren • Hoger opgeleiden • Migratie achtergrond	Meer Minder Meer Minder	Ervaren relevantie/ plichtsbeseft/ oververtegenw. door vergrijzing Minder aansluiting bij lokale thema's Meer politieke interesse dan praktisch opgeleiden Gevoel van uitsluiting. Politiek o.a. te wit en te weinig divers.

Welke factoren zijn van invloed op de opkomst volgens **wèl-stemmers** uit ons bewonerspanel. Per thema (zie tabel p. 6) hebben we vragen voorgelegd.

Rode draad:

- Volgens de panelleden die wèl stemmen, valt de reden van het niet-stemmen vooral binnen de thema's '*Kennis & vertrouwen*' en '*Demografische Gegevens*'. Geen interesse, geen vertrouwen en geen kennis van de politiek, maar ook het niet weten waarop te stemmen (ideeën / wensen niet terug zien), scoren het hoogst. **Er is binnen deze thema's ook niet de intentie om te stemmen;**
- Net als in de literatuur denken de **wel stemmers** ook dat **de versplintering effect heeft op de opkomst**. Ook deze factor valt binnen het thema '*Kennis & vertrouwen*'.
- Om erachter te komen welke opkomstbevorderende maatregelen het meest effectief zijn, en om te kijken of we daar als gemeente ook op inzetten, is het van belang om te weten waardoor **de niet-stemmer/ twijfelaar wordt tegen gehouden bij zijn gang naar de stembus**.

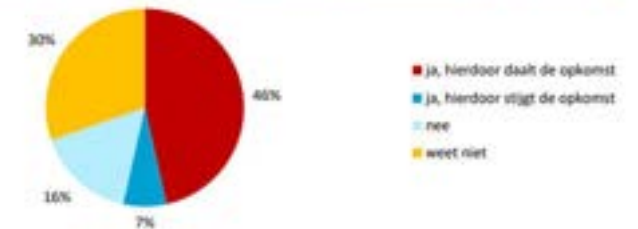
Belemmeringen

Wat zijn volgens u de belangrijkste belemmeringen voor mensen om te gaan stemmen?

Effect van versplintering

Heeft versplintering (meer kleine partijen) invloed op opkomstpercentage verkiezingen?

Welke factoren spelen volgens niet-stemmers/ twijfelaars uit het bewonerspanel een rol om niet te gaan stemmen?

Rode draad:

- Hoewel wat kleine verschillen, zien we ook hier dat de redenen voor het **niet gaan stemmen/ twijfelen** vooral liggen binnen het **thema 'Kennis & vertrouwen'** en het thema **'Demografische gegevens'**. Zie tabel p. 6.
- Factoren binnen het thema 'Praktische factoren' en 'Stembureaus' spelen een veel minder grote rol voor de panelleden.
- Opvallend is verder dat 5% aangeeft **liever op een andere manier zijn invloed uit te oefenen dan door te stemmen**.

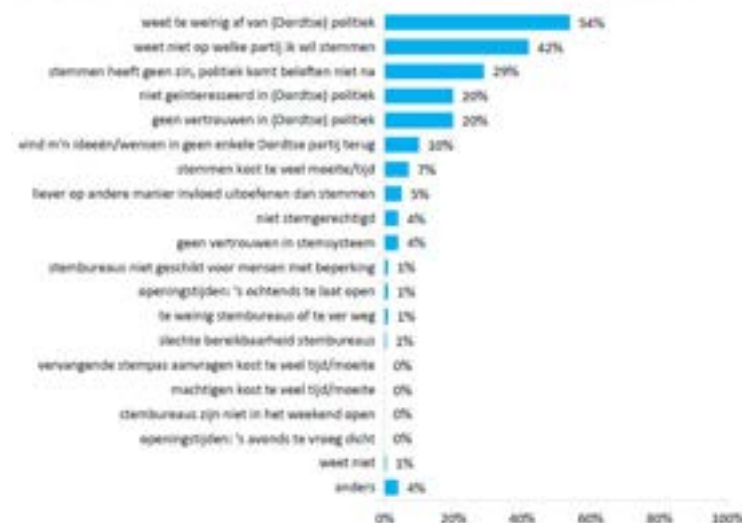
Laten we verder kijken naar:

1. hoe niet-stemmers aangeven te willen participeren op een andere manier;
2. en hoe/ of de gemeente inzet op de door de niet-stemmers meest aangegeven redenen?

Onderzoek Opkomstbevorderende maatregelen

Redenen van niet-stemmers/twijfelaars

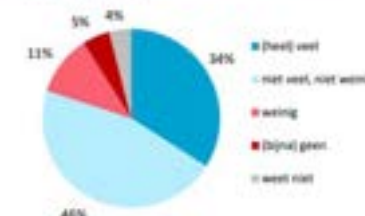
Redenen voor niet stemmen of nog te twijfelen om te gaan stemmen (n= 110)

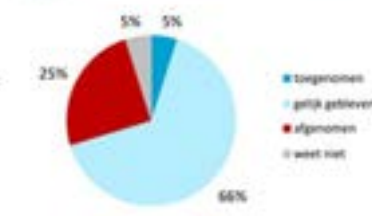
Toelichting: Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk, de percentages in de grafiek tellen daarom op tot meer dan 100%.
Gepresenteerd op degenen die niet zeker weten of ze zouden gaan stemmen als er binnenkort gemeenteraadverkiezingen zouden zijn (n=120).

Vertrouwen en betrokkenheid

Vertrouwen in de manier waarop Dordrecht wordt bestuurd

Vertrouwen toe- of afgenomen in afgelopen twee jaar

*Vertrouwen gemeten onder alle panelleden

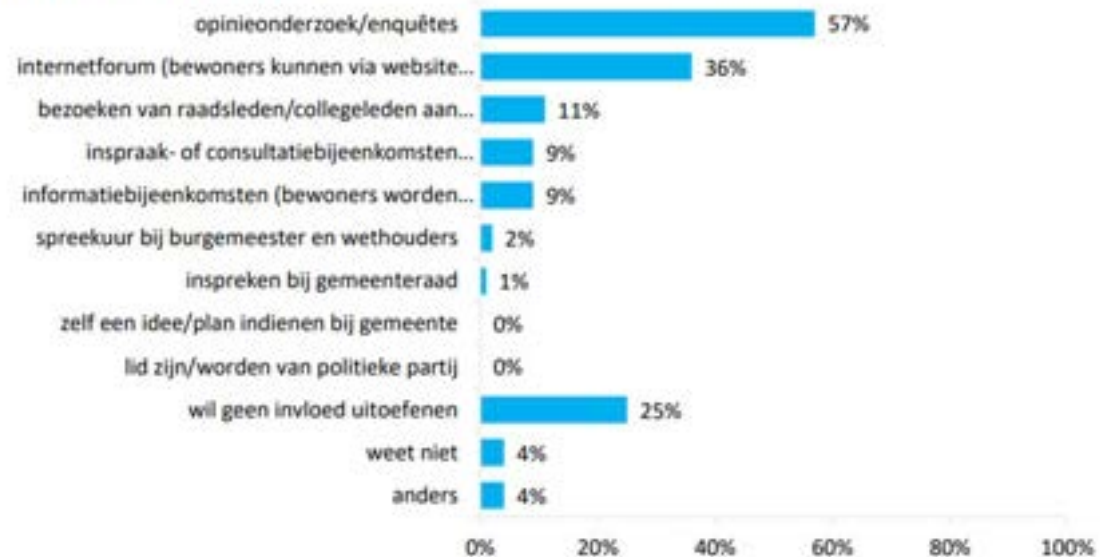
Niet stemmen, maar op andere manier participeren?

Rode draad:

- Eén van de doelen van het onderzoek is om na te gaan of er mogelijk groepen inwoners zijn die stemmen niet beschouwen als de meest geschikte manier om te participeren, maar dat liever op een andere manier doen;
- De uitkomsten, zoals te zien in de tabel hiernaast, zijn slechts indicatief zijn, omdat het een kleine groep respondenten uit ons bewonerspanel betreft. Bovendien mag je van panelleden die zich vrijwillig hebben opgegeven verwachten dat ze hoog scoren op participatievormen als enquêtes en internetfora.

Behoefte aan andere manier van invloed?

Gaat (waarschijnlijk) niet stemmen; maar dan wel op andere manier invloed uitoefenen? dan via stemmen? (n=39)

Toelichting: gepercenteerd op degenen die (waarschijnlijk) niet zouden gaan stemmen als er binnenkort verkiezingen voor de gemeenteraad zouden zijn (n=39)

Welke opkomst bevorderende maatregelen voor de verkiezingen zijn er volgens de literatuur?

Wat willen we?

Het verkiezingsproces is de ruggengraat van onze democratie. Daarom is het niet wenselijk als bepaalde groepen gemiddeld vaker stemmen dan anderen. De belangen worden dan oververtegenwoordigd van de groepen die meer stemmen. Gevolg: geen evenredige vertegenwoordiging van de bevolking.

Is daarmee het doel het opkomstcijfer voor de gemeente? Of wil de gemeente politieke betrokkenheid bevorderen (participatie) en/of democratische vertegenwoordiging bereiken? Als er bijvoorbeeld opnieuw een opkomstplicht ingevoerd zou worden, dan zou dit vooral gaan over het opkomstcijfer en niet zozeer over de politieke betrokkenheid.

De maatregelen uit de literatuur hebben we opgedeeld naar thema's, zie tabel hiernaast.

Wat zien we?

1. Een groot aantal opkomst bevorderende maatregelen worden **niet ingezet** door de gemeente!
2. Een aantal opkomst bevorderende maatregelen in de tabel hiernaast hebben invloed op de factoren die **niet stemmers**-die wel de intentie hebben om te stemmen maar dat uiteindelijk niet doen- **wel naar de stembus** zouden kunnen krijgen. Zie geel in de tabel hiernaast (natuurlijk geldt dit ook voor waar bij staat alle thema's).

Welke opkomst bevorderende maatregelen zijn er?	Voorbeelden	Worden ze ingezet door de gemeente Dordrecht?	Biedt verbetermogelijkheden voor thema's tabel p.6.:
Vergroten van gedragsverandering door effectieve communicatie door Nudging/ gedragspsychologische communicatiemiddelen	1. Opkomstplicht (geen keuze) 2. Belonen met een gadget (is achteraf) 3. Plan making: kiezers laten beloven dat ze gaan stemmen (waar en wanneer) 4. Activeren van positieve emoties in campagne (dank voor het stemmen!) 5. Specifieke zichtbaarheid op lokaties waar niet-stemmers wonen/ komen 6. Inzet snapchat- communicatiemiddel per doelgroep 7. Stemmen deel maken van identiteit/ politiek commitment (ik ga stemmen/ wees een stemmer! Laten zien welke FB vrienden er gestemd hebben)	Nee Nee Nee Nee Nee Nee Nee	Alle thema's Alle thema's Alle thema's Alle thema's Demografische gegevens Dem. gegevens/ Prakt. Factoren Alle thema's
Vergroten gemak om te gaan stemmen door inzet technische/ digitale mogelijkheden	1. Digitaal stemmen 2. Digitale kandidatenlijsten	Nee. Kan nog niet (Kieswet) Nee. Kan nog niet (Kieswet)	Praktische factoren n.v.t.
Vergroten mogelijkheid om te stemmen door bredere spreiding stemmomenten	1. <i>Early voting</i> (stemmen enkele dagen voor de verkiezingsdatum) 2. Stemmen in het weekend	Nee Nee	Praktische factoren Praktische factoren
Vergroten gemak om te gaan stemmen door andere stemlokaties/ mogelijkheden/ toegankelijkheid te vergroten	1. Stembus door wijken laten rijden 2. Stembureaus in supermarkten 3. Stembureaus in verzorgingstehuizen	Nee Nee Ja	Alle 3 Praktische factoren
Vergroten kennis van de politiek/ hulp om een keuze te kunnen maken (op wie te stemmen)	1. Aanbieden van Burgerschapsonderwijs 2. Stembus 3. Verkiezingskrant- standpunten pol. Partijen 4. Verkiezingsmarkt 5. TV debat	Ja Ja Ja Ja Ja	Alle 5 Kennis & Vertrouwen
Burgerparticipatie	Inwoners mee laten denken over belangrijke onderwerpen voor de verkiezingen	Nee	Kennis & Vertrouwen en Demografische gegevens

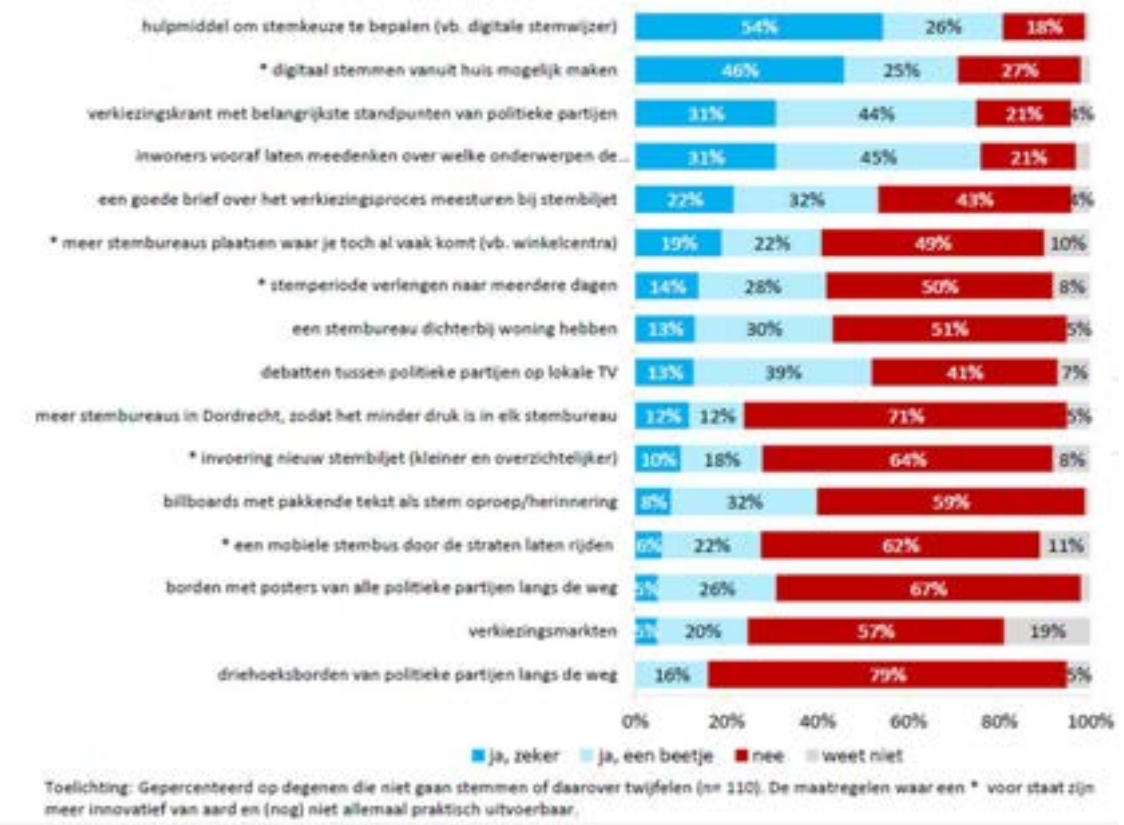
Wat zeggen de **niet- stemmers** uit ons bewonerspanel over opkomstbevorderende maatregelen uit de literatuur die volgens hen wél werken?

Rode draad:

- Wat zien we? De eerste en derde genoemde maatregel die als zeer opkomstbevorderend gezien worden, **zet de gemeente in!** Zie tabel p. 6.
- Digitaal stemmen, is voor 46% een opkomst bevorderende maatregel, maar deze kan nog niet door de gemeente worden ingezet worden (Kieswet zou dan aangepast moeten worden en er is te veel vrees voor digitale manipulatie).
- 31% van de niet-stemmers denkt dat inwoners vooraf laten meedenken over welke belangrijke kwesties in de stad centraal zouden moeten staan in de verkiezingen, effectief is. Dit wordt **niet ingezet door de gemeente!** Daar lijkt een kans te liggen!
- Debatten op tv, verkiezingsmarkten, stemperiode verlengen en meerdere stembureaus worden **minder vaak genoemd als opkomstbevorderend door niet-stemmers.**

Opkomstbevorderende maatregelen

Motiveren deze maatregelen om (wél) te gaan stemmen?

Open vragen

Buiten de stellingen en keuzevragen hebben we de pannellleden ook de mogelijkheid geboden zelf suggesties te doen, waarvan zij denken dat het de opkomst kan bevorderen. De meest genoemden zijn in de tabel hiernaast opgenomen.

Wat valt op? Er worden meerdere suggesties gedaan voor opkomst bevordering die de gemeente **niet inzet**:

1. Het noemen van de invoering van de kiesdrempel om versnippering tegen te gaan;
2. Het informeren over '*waarom te stemmen*'. Deze wordt ook in de literatuur genoemd. Zie tabel p.6.
3. Het belonen met een kleine attentie. Ook deze wordt genoemd in de literatuur.

Overige suggesties om de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen te verhogen

suggestie	aantal keer genoemd
Informatie geven zodat inwoners een onderbouwde stemkeuze kunnen maken (vb. duidelijke partijprogramma's, (lokale) kieswijzer, op verschillende plekken verkiezingsmarkten, debatten e.d.)	71
Versnippering tegengaan/kiesdrempel instellen	38
Beloftes nakomen/doelen halen	33
Gemeente(bestuur) moet beter luisteren naar inwoners i.p.v. zelf bepalen/beslissingen doorduwen.	29
Meer contact met inwoners/'de wijken in gaan' om informatie op te halen en te brengen/dichter bij de mensen komen (meer betrokkenheid)	29
Inwoners informeren over het democratisch systeem (o.a. dat je via stemmen invloed hebt)	21
Bekend maken welke doelen/beloftes gehaald zijn en welke niet (en waarom niet)	21
Politieke partijen ook buiten verkiezingstijd communiceren over waar ze voor staan.	19
Geen valse beloftes doen tijdens verkiezingstijd	16
Informatie bieden in begrijpelijke/eenvoudige taal	10
'beloon' inwoners die stemmen met een kleine attentie	10

Toelichting: Dit zijn antwoorden op een open vraag. In de tabel zijn de antwoorden opgenomen die door minstens 10 pannellleden zijn genoemd.

Diverse rollen bij opkomstbevordering gemeenteraadsverkiezingen

Wat valt op?:

- Het doel waar de diverse actoren op inzetten, valt vooral binnen het thema ‘ kennis & vertrouwenen’. Zie tabel p. 6.;
- Minder of geen inzet op de factoren binnen de thema’s ‘Demografische gevens’ en ‘Praktische factoren’. De inzet is vooral op het herstel van het vertrouwen en versterking van de democratie. En hoewel in het Campagneplan Verkiezingen 2022, wel rekening is gehouden met inclusiviteit, is destijds niet ingezet op de diverse doelgroepen. Na de verkiezingen is in het communicatieplan voor de gemeenteraad **wèl** opgenomen dat jongeren betrokken moeten zijn bij de gemeenteraad.

	ROL	DOEL	
Gemeente(bestuur)/ burgemeester (d.m.v. Team verkiezingen)	Organisatie en uitvoering van verkiezingen	1. Iedere kiesgerechtigde moet op een toegankelijke manier zijn/haar stem uit kunnen brengen 2. Negatieve trend keren en streven naar een fors hogere opkomst 3. Herstel van vertrouwen in de overheid	Kieswet Politiek Akkoord 2022-2026
Griffie/ Raadscommunicatie	De raad ondersteunen bij het meer betrekken van inwoners/ belanghebbenden bij de (voorbereiding op de) besluitvorming	1. Versterking Dordtse Democratie 2. Herstel van vertrouwen Doelen in Communicatieplan van de gemeenteraad: 1. Raad weet wat er leeft in de stad door interactie met belanghebbenden 2. Jongeren zijn betrokken bij de gemeenteraad 3. Inwoners weten met welke (grote) onderwerpen de raad bezig is 4. Inwoner weten wat de raad voor hen kan betekenen en weten de GR te vinden waar nodig.	Startnotitie (na de verkiezingen 2022 opgesteld) Communicatieplan Raadsgriffie, september 2022
Raadscommunicatie inzake GR verkiezingen	Maken van het gezamenlijk Campagneplan	1. Kenbaar maken dat er verkiezingen zijn 2. Laten zien uit welke politieke partijen inwoners kunnen kiezen 3. De verschillen in politieke opvattingen zichtbaar maken, zodat inwoners weten waar ze op stemmen. → Communicatie zo inclusief mogelijk. Rekening houdend met laaggeletterden, inwoners met een beperking e.a. → Het campagneplan richtte zich niet primair op opkomst bevordering aangezien communicatie ter bevordering daarvan niet effectief zou zijn (gebaseerd op onderzoek). Inmiddels zijn daar ook andere onderzoeken over die deze gedachte niet aanhangen.	Gezamenlijk Campagneplan van de deelnemende politieke partijen voor de verkiezingen van 2022
Politieke partijen/ gemeenteraad	Inzet op versterken van de verbinding tussen de lokale politiek en inwoners.	1. Doelen van de partijen zijn divers en staan verwoord in de diverse verkiezingsprogramma's. 2. Doelgroepen/ stemmers naar de stembus krijgen	Verkiezingsprogramma Verkiezingsplan
Communicatieteam van de gemeente	Praktische zaken rondom de verkiezingen communiceren aan inwoners.	Zorgen dat inwoners alle informatie noodzakelijk om te kunnen stemmen van de gemeente ontvangen. Zoals stempas, stemlokaties, openingstijden en kieslijst.	Kieswet

Hoe doet de gemeente het?

Kunnen we iets zeggen over hoe doeltreffendheid van de gemeente/ de verschillende actoren als het gaat om opkomstbevordering?

- In ieder geval weten we vanuit de literatuur welke factoren van invloed zijn op de opkomst. Zie p. 6. Zoals we in de tabel op p. 13 hebben gezien zijn de doelen voor het gemeentebestuur en griffie vooral het bevorderen van het vertrouwen en het versterken van de Dordtse Democratie (door een hogere de opkomst bij de komende verkiezingen);
- De doelen die de Griffie zich stelt met haar raadscommunicatie, o.a. dat inwoners weten met welke onderwerpen de raad bezig is en dat inwoners de raad weten te vinden waar nodig, zijn **doelen die zijn opgesteld na de verkiezingen van 2022**. De vraag bij de verkiezingen in 2026 is of deze doelen hebben bijgedragen aan de opkomst;
- Als we kijken naar hoe het bewonerspanel nu oordeelt over de Dordtse politiek, dan zegt 54% dat de raad ver van hen afstaat en vindt slechts 24% dat ze voldoende worden geïnformeerd over belangrijke zaken;
- Ook het versterken van het vertrouwen (doel van het gemeentebestuur en de griffie) worden op dit moment niet overtuigend gehaald als slechts 25% van de panelleden vindt dat de gemeenteraad de afgelopen 2 jaar goede dingen deed voor Dordrecht;
- Dit zagen we ook al een terug op p. 7 en 8 waarbij **wél- stemmers en niet-stemmers** uit het bewonerspanel aangaven dat stemmen geen zin heeft, want de politiek komt beloften niet na. Dit sentiment zien we ook bij de suggesties die zijn gedaan bij de open vragen, p.13. Daarbij werd aangegeven dat het opkomst bevorderend zou kunnen werken als **beloftes worden nagekomen/doelen worden behaald**.
- De communicatiemiddelen die werden ingezet rondom de GR verkiezingen in 2022 waren destijds niet primair gericht op opkomstbevordering en richtte zich ook niet perse op de thema's 'Praktische factoren' en 'Demografische gegevens', maar wél op het goed kunnen maken van een keuze en het puur informeren over hoe je kunt stemmen en waar. **Onze panelleden (niet stemmers) geven aan dat ze dit als de belangrijkste opkomst bevorderende maatregelen zien!** Zie p.17.
- Met betrekking tot het doel van het gemeentebestuur, aangaande het keren van de negatieve trend inzake de opkomst, daarvan kan ook pas na de verkiezingen iets gezegd worden.

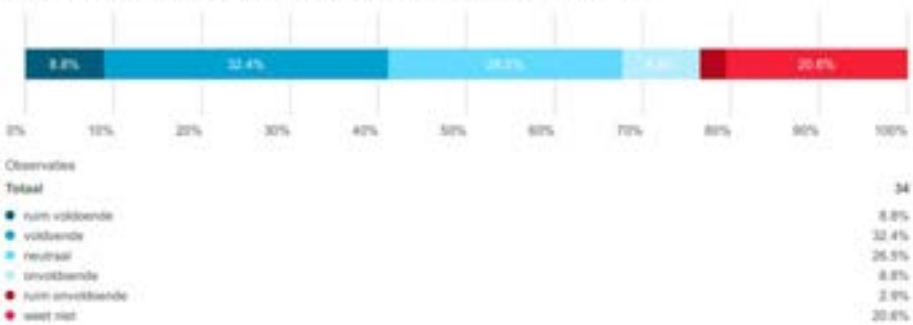
Betrokkenheid bij Dordtse politiek

Meest in het oog springende reacties van raads- en commissiëden n.a.v onze enquête

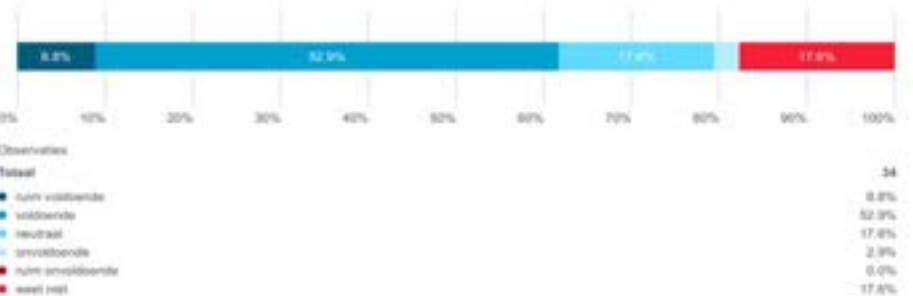
Financiële middelen:

Voldoen de financiële middelen om het verkiezingsproces goed te laten verlopen?

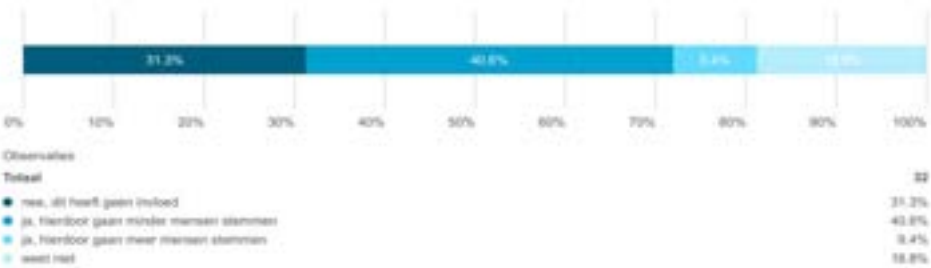
Personeel en vrijwilligers:

Waren er, voor zover u weet, bij de vorige verkiezingen voldoende medewerkers en vrijwilligers beschikbaar om de verkiezingen soepel te laten verlopen?

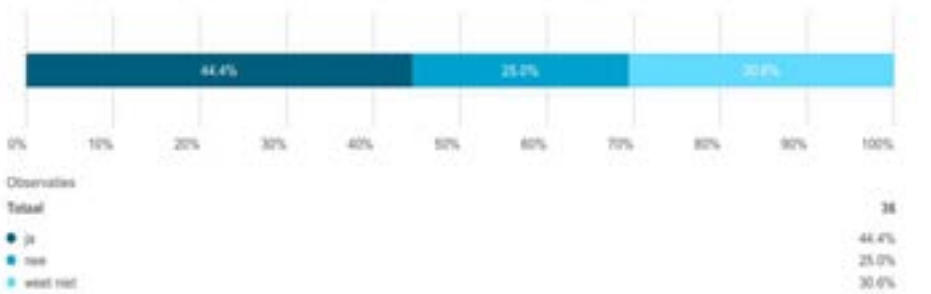

Versplintering en opkomst:

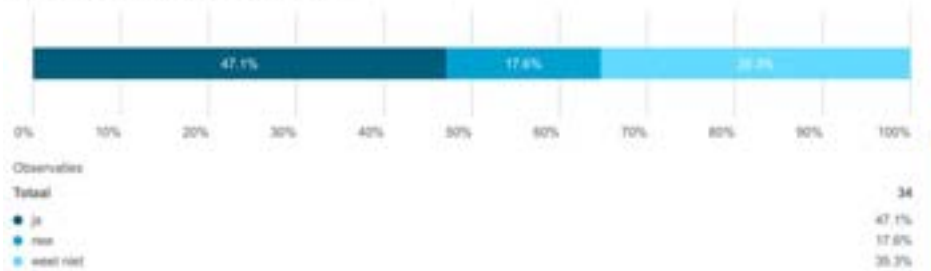
De laatste jaren zien we een toename van kleine partijen in de gemeenteraad. Kan dit volgens u van invloed zijn op de opkomst bij de verkiezingen? Zo ja, op welke manier?

Is er, voor zover u weet, in de gemeentelijke campagne ook speciale aandacht voor specifieke doelgroepen zoals jongeren, niet- of slechter beheersend van Nederlandse taal, lager opgeleiden?

Wordt er, voor zover u weet, door de gemeente Dordrecht nagedacht over hoe je deze groepen - die vaak lastiger te bereiken zijn - kunt benaderen?

Wat valt op bij raads- en commissieleden?

- Een van de doelen van de politieke partijen is om kiezers naar de stembus te krijgen om voor hen te kiezen. Dan lijkt het zinvol om te weten wat er überhaupt voor nodig is om de verkiezingen plaats te kunnen laten vinden op een manier dat iedere kiesgerechtigde op een toegankelijke manier zijn/haar stem uit kan brengen (**doel van het gemeentebestuur**). Uit literatuur (en dit wordt bevestigd door de teamleider verkiezingen) komt naar voren dat het organiseren van vrijwilligers voor op de stembureaus van de verkiezingen, maar ook het budget om de verkiezingen te organiseren wel een aandachtspunt zijn. Het valt op dat het merendeel van de raad- en commissieleden denkt dat er voldoende budget is en voldoende personeel/ vrijwilligers of dat ze er geen mening over hebben/ het niet weten;
- Het valt ook op dat de meerderheid denkt dat er door de gemeente/ in de campagne wordt ingezet op het thema *'Demografische gegevens'*, door middel van doelgroep gerichte communicatie. Dit is/ was niet het geval;
- Als laatste denkt in totaal 40% dat er geen/ juist een positief effect is van versnippering. Dit wordt zowel in de literatuur als ook bij o.a. de open vragen aan onze panelleden juist aangegeven als een factor met een negatief effect op de opkomst.

Wat gaat goed wat kan beter?

Wat valt op?

- Wordt goed op in gezet:
 - Puur informeren over het stemproces
 - Stemkeuze kunnen laten maken d.m.v. stemwijzer/verkiezingskrant
- Kan beter:
 - Inzet van doelgroepgerichte communicatie
 - Inzet van Nudging
 - Inzet van digitale mogelijkheden (zodra dit kan)
 - Inzet van burgerparticipatie d.m.v. mee laten denken over thema's die central staan bij de verkiezingen

Advies

Waar kunnen we wat aan doen?

- Bewustwording vergroten bij raadsleden van de factoren die meespelen om überhaupt verkiezingen te kunnen organiseren (bemensing bureaus, financien)
- Bewustwording vergroten bij raadsleden van het effect van versnippering
- Bewustwording vergroten over de factoren die invloed hebben op de opkomst en de intentie om te stemmen
- Bewustwording vergroten over het doel rondom verkiezingen. Is het de opkomst (het cijfer) of het vergroten van de democratische vertegenwoordiging (en wat zet je dan in?)

Wat hebben we nog niet volledig benut.....

- Meer inspelen op de diverse doelgroepen, plekken van de niet-stemmer in de campagne/ gemeentelijke communicatie rondom de verkiezingen
- Vergroten van het gemak van het gaan stemmen
- Inwoners meer betrekken bij het verkiezingsproces door ze mee te laten denken over de belangrijkste thema's die spelen

Waar nog eens goed naar kijken?

- Inzet van politieke debatten op tv en verkiezingsmarkten

